

ת"פ 50934/03/19 - מדינת ישראל נגד מוחמד בדיר, אנס בדיר, מואייד טהה

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 50934-03-19 מדינת ישראל נ' בדיר ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופט עמית מיכלס המאשימה נגד הנאשמים	מדינת ישראל 1. מוחמד בדיר 2. אנס בדיר 3. מואייד טהה
-----------------	--	--

בשם המאשימה: עו"ד חן רייז

בשם הנאשמים: עו"ד ברק פרידמן

גזר דין (נאשמים 1 ו-2)

רקע ותמצית עובדות כתב האישום

1. הנאשמים הורשעו לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירות שונות שיפורטו להלן. במהלך ישיבת הטיעונים לעונש הציגו הצדדים הסדר טיעון "סגור" בנוגע לנאשם 3, במסגרתו עתרו במשותף להשית עליו עונש של מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ₪. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים מצאתי לכבד את הסדר הטיעון. אשר על כן יתייחס גזר הדין לנאשמים 1 ו-2 בלבד, תוך אזכור חלקו של נאשם 3 בחלקים הרלוונטיים.

2. העבירות בהן הורשעו הנאשמים הן אלו:

נאשם 1 הורשע בכל עשרת האישומים שיוחסו לו בביצוע העבירות הבאות: 4 עבירות של **העברת רכב באמצעות רכב אחר כדי לתקנו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית בצוואת**, לפי סעיף 10(א)(7) לחוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998 (להלן: חוק הגבלת השימוש או החוק), יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); 3 עבירות של **העברת רכב באמצעות רכב אחר כדי לתקנו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית**, לפי סעיף 10(א)(7) לחוק הגבלת השימוש; 4 עבירות של **נהיגה בקלות ראש**, לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: עמוד 1

פקודת התעבורה); **הפרעת שוטר במילוי תפקידו**, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; 4 עבירות של **נהיגה בזמן פסילת בית משפט**, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; **נהיגה בזמן פסילת קצין משטרה**, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; 4 עבירות של **נהיגה ברכב ללא ביטוח**, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970 (להלן: פקודת ביטוח רכב מנועי).

נאשם 2 הורשע במיוחס לו באישומים 4 ו-6 בעבירות של **נהיגה בקלות ראש**, לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה; **העברת רכב באמצעות רכב אחר כדי לתקנו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית**, לפי סעיף 10(א)(7) לחוק הגבלת השימוש.

נאשם 3 הורשע במיוחס לו באישום 8 בעבירה של **העברת רכב באמצעות רכב אחר כדי לתקנו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית בצוותא**, לפי סעיף 10(א)(7) לחוק הגבלת השימוש, יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין.

3. הכרעת הדין ארוכה ומפורטת ועל כן אציין את עיקריה בלבד. בתמצית שבתמצית, מצאתי שהנאשמים העבירו בשנים 2018-2019 כלי רכב שונים לצורך תיקונם בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, באופן בו היו גוררים את כלי הרכב, מורידים אותם בכניסה לשטחים אלו, בין אם לפני המחסום ובין אם לאחר שעברו דרכו, ומעבירים את כלי הרכב לתוכם באמצעות גרר פלסטיני, כל זאת במטרה להסוות את העובדה שכלי הרכב מועברים על ידיהם לצורך תיקונם בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית. נאשם 1 היה בעל עסק הגרר, ובכתב האישום אוזכרו ארבעה רכבי גרר, שמוספרו 1 עד 4. עוד עלה שהנאשם הסתייע בשני כלי רכב פרטיים בבעלותו מסוג "איוניק" ו"טוסון". וביתר פירוט -

באישום 1 הורשע נאשם 1 בכך שהוביל רכב פולקסווגן של אדם בשם מוכתר. הגרירה נעשתה באמצעות נאשם 2 שנהג בגרר 2, כשלידו יושב מוכתר, עד לכניסה ליישוב צופים, שם פרק את הרכב על הכביש ונסע מהמקום. בהמשך נכנס לרכב אדם שזהותו אינה ידועה, ובמקביל הגיע נאשם 1 למקום ברכב האיוניק כשהוא נוהג בזמן פסילה, והחל לנסוע במורד הכביש מכיוון היישוב צופים לכיוון מחסום 107, כשרכב הפולקסווגן נוסע בירידה אחריה. בהמשך חצו השניים קו הפרדה לבן, עברו את מחסום 107, ונעצרו בצד הדרך. לאחר מספר דקות נסע נאשם 1 מהמקום ברכב האיוניק אל תוך קלקיליה. בהמשך הגיע למקום אדם שזהותו אינה ידועה, כשהוא נוהג ברכב קיה הנושאת לוחית זיהוי פלסטינית, חיבר את רכב הפולקסווגן לרכב הקיה באמצעות כבלים, וגרר אותו כשהוא עובר את המחסום בכניסה לקלקיליה ומובילו אל תוך העיר. פעולות אלו נעשו בידיעתו ובהנחייתו של נאשם 1. כעבור מספר דקות נהג נאשם 1 בחזרה מקלקיליה לכיוון ישראל. בשלב מסוים, לאחר שהבחין בשוטרים שכרזו לו לעצור, עקף נאשם 1 מספר כלי רכב על קו הפרדה רצוף עד שנכנס לכפר נבי אליאס ונמלט מהשוטרים.

באישום 2 הורשע נאשם 1 בכך שנעתר הנאשם לבקשת אדם בשם חנוכיב להעביר מונית שירות מסוג מרצדס בנץ השייכת לאחיו לצורך תיקונה בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית. נאשם 1 הוביל את המונית מנתניה באמצעות אחד מנהגי הגרר של העסק שזהותו אינה ידועה תוך שהשתמש בגרר 4, כשלידו יושב חנוכיב, עצר בשול הדרך במרחק של כ-300 מטרים מהיכר לכיוון הכפר סלפית ופרק את המונית על הכביש. בהמשך הגיע למקום נהג שזהותו אינה ידועה ברכב גרר הנושא לוחית זיהוי פלסטינית, ונעמד מאחורי גרר 4 והמונית. משעזב נהג הגרר של הנאשם את

המקום, הוביל נהג הגרר הפלסטיני את המונית לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית ונסע לכפר חווארה, שם פרק את המונית בכניסה למוסך המתמחה בתיקון כלי רכב מסוג מרצדס, זאת לצורך תיקונה, והכל בידיעתו ובהנחייתו של נאשם 1.

באישום 3 הורשע נאשם 1 בכך שהוביל באמצעות גרר 3, בו נהג אחד מנהגיו, רכב מסוג הונדה סיוויק השייך לאדם בשם שעיי, שפנה אליו באותו יום, זאת לצורך תיקונו. הרכב נגרר על ידי גרר 3 והועבר בהמשך לגרר 4, בנוכחות נאשם 1 שעמד בסמוך. שתי דקות לאחר מכן הוביל נאשם 1 את הסיוויק וכן רכב נוסף באמצעות נהג גרר 4 לשביל עפר הסמוך לכביש 5 ופרק אותה. בהמשך העמיסו אחרים שזהותם אינה ידועה את רכב הסיוויק ואת הרכב הנוסף על גרר בעל לוחית רישוי פלסטינית, ולאחר שנהג גרר 4 נסע מהמקום, נסעו האחרים בגרר הפלסטיני בכביש 5 לכיוון כביש 60 לצורך תיקונו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, והכל בידיעתו ובהנחייתו של נאשם 1.

באישום 4 הורשעו נאשמים 1 ו-2 בכך שנהגו בקלות ראש או ברשלנות בצוותא, בכך שקשרו לרכב הטוסון באמצעות כבל רכב מזדה 3 וגררו את המזדה לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, כאשר נאשם 1 נהג ברכב הטוסון ואילו נאשם 2 ישב ברכב המזדה. בהמשך עצרו הנאשמים בשול הימני את כלי הרכב כ-500 מטר לפני מחסום 109, ניתקו את הכבל שחיבר בין שני כלי הרכב, והמשיכו בנסיעה כך שנאשם 2 נהג ברכב המזדה לפני הטוסון. נאשמים 1 ו-2 עברו את המחסום ונעצרו כ-100 מטר לפני הכיכר בכניסה לקלקיליה. נאשם 1 נהג ברכב בזמן פסילה.

באישום 5 הורשע נאשם 1 בכך שנהג בקלות ראש ברכב הטוסון, תוך שהוא גורר רכב מזדה 6 הקשור לרכבו בכבל, והמשיך בנסיעה בדרך זו לכיוון צומת מורשה, כביש 5 וכביש 6. נאשם 1 נהג ברכב בזמן פסילה וללא ביטוח.

באישום 6 הורשעו נאשמים 1 ו-2 בכך שנאשם 1 נעתר לבקשת אדם בשם סלאמה להעביר עבורו רכב מסוג BMW לצורך תיקונו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית. באותו היום הובילו נאשמים 1 ו-2 את הרכב בצוותא מכפר קאסם, זאת באמצעות גרר 1 בו נהג נאשם 2. נאשם 2 עצר את הגרר כ-300 מטר לאחר שעבר את מחסום 109, כשלפניו עמד גרר הנושא לוחית זיהוי פלסטינית, והכל בידיעתו והנחייתו של נאשם 1. נאשם 2 ונהג הגרר הפלסטיני ירדו מרכבי הגרר ושוחחו ביניהם. לאחר מכן פרק נאשם 2 את הרכב מהגרר והמשיך בנסיעה, ואילו נהג הגרר הפלסטיני החל להעמיס את ה-BMW על הגרר הפלסטיני עד לרגע בו הגיעו שוטרים למקום.

באישום 7 הורשע נאשם 1 בכך שנעתר לבקשת אדם בשם יפעי על מנת שיתקן את רכבו של חברו של יפעי מסוג טויוטה בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית. עוד באותו היום הוביל נאשם 1 את הטויוטה ממקום שאינו ידוע, תוך שנהג בזמן פסילה. נוסף על כך נמצא שנאשם 1 נהג ברכב בקלות ראש או ברשלנות בכך שגרר את הטויוטה באופן בו חובר הרכב לרכב הטוסון באמצעות כבל. באופן זה עבר נאשם 1 דרך מחלף מורשה, כביש 5, מחלף קסם, מחלף חורשים וכביש 6, עד שהגיע למחסום 109, אותו חצה לכיוון שטחי האחריות האזרחית הפלסטינית על מנת שהרכב יתוקן שם.

באישום 8 הורשעו נאשמים 1 ו-3 בכך שהובילו רכב מסוג מרצדס לתיקון בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית

באמצעות גרר 2, בו נהג נאשם 3, בשעה שבעל הרכב ישב לידו. לאחר שחצה את מחסום 110 מכיוון ישראל, עצר נאשם 3 את הגרר מאחורי תחנת הדלק סונול בכניסה לאריאל. בעל הרכב ירד מרכב הגרר, ונאשם 3 פרק את המרצדס בשעה שלפניו עמד רכב גרר פלסטיני, והכל בידיעתו ובהנחייתו של נאשם 1. בהמשך עצב נאשם 3 את המקום, ואילו הגרר הפלסטיני נשאר במקום, ובהמשך נתפס על ידי המשטרה.

באישום 9 הורשע נאשם 1 בכך שנעתר לבקשת אדם בשם נאצר להוביל רכב מזדה הנמצא בבעלות אשתו לצורך תיקונו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית. נאשם 1 הוביל את המזדה ממקום שאינו ידוע, זאת באמצעות אחד מנהגי הגרר של העסק שזהותו אינה ידועה, עבר את מחסום 109 מכיוון ישראל, עצר בשול הדרך כ-300 מטר מהכיכר לכיוון קלקיליה, פרק את המזדה על הכביש ועזב את המקום. בסמוך לשעה 14:28 הגיעו למקום שני אנשים שחיברו את רכב המזדה בכבל לרכבם וגררו אותו לקלקיליה לצורך תיקונו, כל זאת בידיעתו ובהנחייתו של נאשם 1.

באישום 10 הורשע נאשם 1 בכך שנהג בזמן פסילה ברכב מסוג BMW בעת שעשה דרכו מירדן לישראל, באזור מעבר הגבול באילת.

ראיות לעונש, תמצית טיעוני הצדדים לעונש ודברי הנאשם

4. מטעם המאשימה הוגשו גיליון רישום פלילי של נאשם 1 (טל"ת/1); גיליון רישום תעבורתי של נאשם 1 (טל"ת/2); גיליון רישום פלילי של נאשם 2 (טל"ת/3); גיליון רישום תעבורתי של נאשם 2 (טל"ת/4); מאסר מותנה של שני הנאשמים (טל"ת/5); מאסר מותנה מתיק תעבורה של נאשם 1 (טל"ת/6); תדפיס מחירון כלי הרכב שנתפסו (טל"ת/7); הודעה על מתן צו לפתיחת הליכי חדלות פירעון של נאשם 3 (טל"ת/8).

5. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים החברתיים שנפגעו, ציינה את מידת הפגיעה בהם, והדגישה את חלקו המרכזי של נאשם 1 באירועים השונים, ואת פרק הזמן הארוך בו בוצעו העבירות.

אשר לנאשם 1 הפנתה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי ולהרשעתו הקודמת בביצוע עבירות דומות, אז הוטל עליו עונש קל, ממנו לא השכיל ללמוד, אלא בחר לשכלל את העבירות ולהתחכם במטרה להסוות את מעשיו. לדידה של המאשימה הדרך המתחכמת בה בוצעו העבירות מהווה נסיבה לחומרה לצורך קביעת המתחם העונשי. עוד ציינה שהנאשם המשיך במעשיו גם לאחר שנחקר במשטרה בחשד לביצוע העבירות ולאחר שהובהר לו במהלך החקירה שמעשיו אסורים. עוד הפנתה לדרך המסוכנת בה נהג הנאשם ברכבו ולדרך העבריינית בה פעל עת כרזו לו השוטרים לעצור. ב"כ המאשימה הפנתה לגזר הדין הקודם של נאשם 1 בו נקבע מתחם עונשי הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר לאחר שהורשע בביצוע 35 עבירות גרירה לצורך תיקון, וביקשה לגזור ממתחם זה את המתחם בעניינו, תוך שציינה שמצד אחד הורשע הנאשם בפחות עבירות, אולם מצד שני נסיבות ביצוע חמור יותר בהינתן התחכום שהיה כרוך במעשיו. עוד ביקשה המאשימה לקבוע שני מתחמים שונים, האחד של 12 עד 36 חודשי מאסר וענישה נלווית בגין עבירות הגרירה, והשני, אף הוא של 12 עד 36 חודשי מאסר בגין צבר עבירות הנהיגה בזמן פסילה ונהיגה בקלות ראש, כל זאת לצד ענישה נלווית, לרבות פסילה "למשך מספר שנים". את שני המתחמים עתרה המאשימה ליישם במצטבר זה

לזה. בשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות עברו הפלילי הכולל הרשעה אחת ב-35 עבירות זהות ועברו התעבורתי המכביד ביותר, העובדה ששיטה בבית המשפט בהליך הפלילי הקודם, ביקשה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון של כל אחד מהמתחמים העונשיים במצטבר, להפעיל את שני עונשי המאסר המותנים במצטבר, ולהטיל עליו בנוסף מאסר מותנה, קנס משמעותי בסך עשרות אלפי ₪. עוד ביקשה לקבוע מתחם פסילה הנע בין 3 ל-7 שנים, למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון של המתחם ולהטיל עליו בנוסף עונש של פסילה על תנאי. בנוסף לכל אלו ביקשה המאשימה להורות על חילוט כלל כלי הרכב ששימשו לביצוע העבירות.

אשר לנאשם 2 הפנתה המאשימה לחומרת מעשיו, הנלמדת מהתחכום בה בוצעה הגרירה, אולם הסכימה שאין מדובר באותה דרגת חומרה המיוחסת לנאשם 1, בהינתן חלקו היחסי והעובדה שהורשע בביצוע עבירה אחת של גרירה ובעבירה אחת של נהיגה בקלות ראש. בנסיבות אלו ביקשה המאשימה לקבוע לגביו מתחם עונשי הנע בין מאסר מותנה וקנס לבין מספר חודשי מאסר, בתוספת מאסר על תנאי, קנס משמעותי, פסילה ופסילה על תנאי. בתוך המתחם העונשי סברה המאשימה שיש לקבוע את עונשו של הנאשם בהתבסס על עברו הפלילי הכולל הרשעה בעבירות דומות, הרשעות תעבורה מרובות, והעובדה שבדומה לנאשם 1 ביצע אף הוא את העבירות בתיק הנוכחי בשעה שתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה שלא הרתיע אותו. בנסיבות אלו ביקשה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בשליש העליון של המתחם, ולהפעיל במצטבר את עונש המאסר המותנה באופן בו ירצה הנאשם עונש שלא יפחת משנת מאסר, לצד מאסר על תנאי, קנס שלא יפחת מ-15,000 ₪, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

6. ב"כ הנאשמים ביקש לחלוק על דברי ב"כ המאשימה שהשתמשה במינוח "נסיבות מחמירות", בעוד שלשון החוק אינה נוקטת במונח זה בעבירות מסוג העבירות בהן הורשעו הנאשמים. נוסף על כך ביקש לדייק את מטרת החוק וטען שלא לכל עבירה על חוק הגבלת השימוש יש היבטים כלכליים. אשר למתחם העונשי, הפנה לכך שעבירות התעבורה בוצעו באותו "אירוע פלילי" שכן אלו התרחשו במקביל ולא במנותק זה מזה ועל כן אין מקום לקבוע מתחמים שונים לגביהם. נוסף על כך ביקש להכיר ברצף האירועים כמצדיקים קביעת מתחם עונשי אחד. לדברי ב"כ הנאשמים, מאחר שעניינו של נאשם 1 הוא "תקדימי במידה מסוימת", לא עלה בידו לאתר בפסיקה דוגמה למתחם ענישה בנסיבות הדומות למקרה שלפנינו, ועל כן ביקש לנקוט משנה זהירות בקביעת המתחם לגביו, כאשר לדידו על המתחם העונשי הכולל לנוע בין מספר חודשי מאסר ועד ל-9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות.

אשר לעונש המאסר המותנה שנגזר על נאשם 1, ביקש שלא להפעילו, זאת מן הטעם שכתב האישום בו הוטל המאסר המותנה היה חמור יותר מכתב האישום הנוכחי, הכולל מספר קטן יותר של אישומים, בבחינת "מעידה" של נאשם 1. באותה נשימה ביקש ב"כ נאשם 1 להפנותו לממונה על עבודות השירות.

אשר לנסיבותיו האישיות של נאשם 1 נטען שהוא בעל משפחה. את עתירת המאשימה להטלת קנס כספי משמעותי לצד חילוט כלי הרכב של נאשם 1 כינה "עיצום כספי כפול", וביקש להימנע מכך, בהינתן שמדובר בכסף שיוצא מכיסו של נאשם 1. אשר לבקשת החילוט, הוסיף שחילוט כלי הרכב יוביל לפגיעה לא רק בנאשם 1 שהוא הבעלים של כלי הרכב, אלא גם בעשרות אנשים המתפרנסים מעיסוקו של הנאשם, ושאנם קשורים לעבירות בהן הורשע.

אשר לנאשם 2 טען שעניינו אינו שונה בהרבה מעניינו של נאשם 3, כאשר נאשם 2 הורשע בנוסף בביצוע עבירה של נהיגה בקלות ראש, המסתיימת על פי רוב בענישה מקלה בדמות קנס, פסילה על תנאי ובמקרים המחמירים גם פסילה בפועל. עוד הפנה לכך שנאשם 2 היה שכיר של נאשם 1, אולם באותה נשימה ביקש שלא לייחס את הקרבה המשפחתית לחובת נאשם 2. אשר למאסר המותנה ביקש להאריכו, זאת מן הטעם שמעשיו של הנאשם בתיק הקודם היה משמעותי יותר ממעשיו במקרה הנוכחי. נוסף על כך ביקש להפנותו לממונה על עבודות השירות. אשר לנסיבותיו האישיות של נאשם 2 ציין שהוא אב ל-3 ילדים, כאשר בשנים האחרונות עקב הליך תעבורה נפסל רישיון הנהיגה שלו והוא אינו עובד. בימים אלו מבצע נאשם 2 עונש מאסר בעבודות שירות בתיק תעבורה שעתיד להסתיים "בחודש נובמבר או דצמבר".

7. הנאשמים ניצלו את זכות המילה האחרונה. נאשם 1 הסביר שנקלע לחובות מאז האירוע לאחר שמשאיתו נלקחה ממנו וכלי הרכב שועבדו, כאשר הוא מפרנס של 3 ילדים. נאשם 2 התנצל על התנהלותו בתחילת הדיון, עת קרא מספר קריאות לעבר בית המשפט, הסביר שהוא אינו עובד מזה 3 שנים, ומאחר שמרצה עונש מאסר בעבודות שירות יצאה אשתו לעבוד. נאשם 2 שיתף אף הוא במצבו הכלכלי הקשה, לאחר שאף מכוניתו נלקחה ממנו.

קביעת מתחם העונש ההולם

8. קביעת מתחם העונש ההולם לאירוע הפלילי נעשית בהתאם לעיקרון ההלימה, היינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעיקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים החברתיים שנפגעו ונסיבות ביצוע העבירות

9. המחוקק ייחד סעיף מיוחד בחוק הגבלת השימוש, ובו איסור על העברת כלי רכב באמצעות כלי רכב אחר, קרי גרירת כלי רכב, לצורך תיקונו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית. מאחר שעמדתי על תכלית החוק במסגרת הכרעת הדין, אינני מוצא לחזור על הדברים גם עתה, ודי אם אפנה לאמור בהצעת החוק, בה נכתב, בין היתר:

"תיקון כלי רכב בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית (להלן - שטחי הרש"פ) גורם לפגיעה קשה בכלל הציבור בישראל, בתחומים שונים, החל בבטיחות וכלה בנזקים כלכליים למדינת ישראל ולמשק, הנאמדים במאות מיליוני שקלים חדשים בשנה. פגיעה זו מתבטאת, בין היתר, בגניבות רכב בהיקף נרחב של כ-15,000 גניבות בשנה, בסחר בחלקי חילוף גנובים, בזיוף סימני זיהוי של כלי רכב, במכירת כלי רכב לא בטיחותיים, באובדן הכנסות למדינה ובעלייה בתעריפי ביטוח הרכב. על פי נתוני יחידת 'אתגר' של משטרת ישראל, מדי יום ביומו מועברים לשטחי הרש"פ כ-50 כלי רכב מישראל לשם תיקונם או פירוקם והעברתם בחזרה לישראל למוסכים או לבתי עסק כחלקי רכב משומשים. כדי להביא לצמצום הפגיעה האמורה

במישור הכלכלי והפלילי, ומעבר לכל לשם שמירה על חיי אדם ולצמצום מספר תאונות הדרכים הקטלניות, מוצע, בהצעת החוק המתפרסמת בזה, לאסור תיקון כלי רכב בשטחי הרש"פ."

הנה כי כן, לעבירה המרכזית אותה ביצעו הנאשמים תכלית כלכלית ובטיחותית מן המעלה הראשונה. כפי שעלה מעדויות חלק מעדי התביעה, וניתן אף לומר שהדבר הוא בבחינת ידיעה שיפוטית של בית המשפט, עלות תיקון כלי רכב באזור האחריות האזרחית הפלסטינית זול בהרבה מעלות תיקונו במדינת ישראל. קביעה זו מתיישבת עם המאמץ והטרחה הכרוכים בהעברת כלי הרכב המקולקל למוסך מרוחק, לעתים באזור שאינו יציב מבחינה ביטחונית, תוך הסתייעות בשתי חברות גרר שונות - זו הישראלית וזו הפלסטינית. כדרכו של תיקון רכב במוסך, לא אחת מתעורר צורך בהחלפת חלק כזה או אחר, כאשר חלקי חילוף אלו מושגים על ידי בעל מוסך שאינו מוסך מורשה, לא פעם מכלי רכב גנובים. למותר יהיה לציין שתיקון כלי רכב שלא במוסך מורשה אינו מאפשר פיקוח על איכות התיקון ועל טיב החלק שהוחלף, והדבר יכול להביא לסיכון בטיחותי מן המעלה הראשונה כלפי כלל המשתמשים בדרך. הנאשמים פגעו בערכים המוגנים הללו, כאשר מידת הפגיעה של נאשם 1 בערכים אלו היא גבוהה, ואילו מידת הפגיעה של נאשם 2 בערכים אלו היא נמוכה - בינונית.

10. מעבר לאמור יש לשים אל לב שסעיף 10(א)(7) לחוק, שכותרתו "עונשין", קובע לצד העבירה עונש מרבי של עד 3 שנות מאסר, ללמדנו שאף מבחינת המחוקק אין מדובר בעבירה קלת ערך.

האם העבירות נעברו בנסיבות מחמירות

11. לטענת ב"כ הנאשמים לא ניתן "ליצור אפיזודה מחמירה בשלב הטיעונים לעונש", כל עוד לא צוינו בהוראות החוק שהעבירה יכול שתבצע ב"נסיבות מחמירות". טענה זו אין בידי לקבל. יש לערוך אבחנה ברורה בין סעיף עבירה לצדו נקבע עונש גבוה יותר עת נמצא שהעבירה בוצעה "בנסיבות מחמירות" (לדוגמא: קבלת דבר במרמה או תקיפה), לבין הדגשת חומרת המעשים לצורך קביעת המתחם העונשי במסגרת תיקון 113. כך, במסגרת התיקון השתמש המחוקק עצמו במונח "נסיבה מחמירה" בסעיף 40(ג): "בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מחמירה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה מעבר לספק סביר;...". במקרה שלפנינו הוכחו עובדות כתב האישום מעבר לספק סביר, ומשכך ניתן להשתמש בממצאי הכרעת הדין לצורך הדגשת הפן המחמיר במעשי הנאשמים [סעיף 40(א) לחוק העונשין]. מעבר לאמור, הקנה המחוקק לבית המשפט סמכות לקבוע את המתחם העונשי גם בהתבסס על "נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה", כעולה מסעיף 40 י"ב לחוק העונשין. ואם לא די בכך, הרי שלצורך גזירת העונש מצווה בית המשפט להתחשב "במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן" ולשמור על "יחס הולם בין מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש" [סעיף 40(ג) לחוק העונשין], אשר משמעותם קביעה אם המעשים בוצעו בנסיבות חמורות יותר או פחות ממקרים אחרים.

12. לתוצאה דומה ניתן להגיע אף בדרך של יישום "תיזת הצבירה", בה נעשה שימוש אך לא מזמן ברע"פ 6477/20 שחם נ' מדינת ישראל (15.11.2021) (להלן: עניין שחם), שהובילה להרשעת נאשם בריבוי עבירות, לאחר שנקבע שגם אם כל אחת מהעבירות כשלעצמה אינה מובילה להרשעה פלילית, הרי שצבירתן יחדיו חוצה את הרף הפלילי ויכולה להוביל להרשעה. לגישתי, ניתן להשתמש בכלל זה, מכוח כלל של קל וחומר, גם לצורך החמרה בקביעת

מתחם עונשי בעבירה שלו הייתה מבוצעת באופן חד פעמי, יכול ולא היה מקום לייחס לה משנה חומרה, כפי שהדבר נעשה, למשל, בעניינו של נאשם 3.

בהקשר זה יש לציין את עתירת ההגנה לבחון כל אירוע וכל אישום באופן נפרד מיתר האישומים. דומני שקבלת עתירת ההגנה עלולה לחטוא לאמת ובנסיבות העניין עלולה להיות מלאכותית ומאולצת. [ראו והשוו עניין שחם, בו קבע המשנה לנשיאה נ' הנדל, בדעת רוב, ש"לעיתים המצבור עשוי לחצות את הרף הפלילי אף מבלי שכל מעשה לבדו יחצה רף זה"]. בעניינו מדובר בביצוע חוזר ונמשך של מעשה שיש בו פסול. על אף שכל מעשה מהווה עבירה פלילית ברת עונשין, הרי שרצף האירועים מגבש פן מחמיר נוסף, הממקם את מעשיו של נאשם 1 במדרג חומרה גבוה בהרבה ביחס לשני הנאשמים האחרים.

13. על קביעה זו שלפיה חלקו של נאשם 1 הוא המשמעותי ביותר אין עוררין. נאשם 1 היה הבעלים של בית העסק, בעליהם של רכבי הגרר ושל כלי הרכב הפרטיים שסייעו לביצוע חלק מהעבירות. מדובר בעבירות שבוצעו על פני פרק זמן ארוך של כשנה. הרקע לביצוע העבירות הוא כלכלי ורצון להתעשר על חשבון אינטרסים אחרים עליהם נועד החוק להגן. לצורך ביצוע העבירות נעזר נאשם 1 בנהגים אחרים, ובהם נאשמים 2 ו-3. מדובר בעבירות מתוכננות היטב, שכללו לעתים תיאום עם בעלי מוסך ונהגי גרר פלסטיניים, כפי שהוכח בחלק מהאירועים.

אין להקל ראש אף בעבירות התעבורה בהן הורשע נאשם 1. הנאשם גרר חלק מכלי הרכב בדרך שסיכנה נהגים אחרים, באופן בו כלי הרכב נגררו למרחק רב ובכבישים ראשיים באמצעות כבל אותו חיבר לרכבו. לא פחות מארבע פעמים נתפס נאשם 1 כשהוא נוהג בזמן פסילה ואף ברח משוטרים שכרזו לו לעצור, מעשים הצובעים את התמונה הכללית בצבעים קודרים של אדם שאינו ירא מהחוק ומגורמי אכיפת החוק. כל אלו מקנים משנה חומרה למעשיו.

14. נאשם 2, אחיו של נאשם 1, שימש כנהג בעסק הגרר של אחיו. חומרת מעשיו של נאשם 2 נלמדים מהאופן המסוכן בו גרר את הרכב, יחד עם אחיו, ומהעברת הרכב לצורך תיקונו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית. ואולם, בשונה מנאשם 1, יש לתת את הדעת לכך שנאשם 2 הורשע בביצוע עבירה אחת בלבד של גרירת כלי הרכב ובעבירה אחת של נהיגה בקלות ראש. לגביו לא ניתן לטעון שמדובר בעבירות שבוצעו באופן שיטתי, ונאשם 2 אינו בעל העסק או בעליהם של רכבי הגרר.

מדיניות הענישה

15. ב"כ המאשימה הפנתה לגזר הדין הקודם שניתן בעניינם של נאשמים 1 ו-2 (ת"פ 1375-08-14 ות"פ 1164-08-14 של בית משפט השלום בראשון לציון) וביקשה ללמוד מהם גזירה שווה לענייננו. מנגד, לא הוגשה מטעם ההגנה פסיקה בקשר לעבירות בניגוד לחוק הגבלת השימוש, כאשר ב"כ הנאשמים הסביר זאת בכך שהדוגמאות אותן איתר בפסיקה אינן מתאימות למקרה שלפנינו. לעומת זאת הוגשה על ידי שני הצדדים דוגמאות לעונשים המוטלים על עבירות של נהיגה בפסילה ונהיגה ללא ביטוח, כאשר ב"כ הנאשמים הסכים כי ניתן למצוא מקרים בהם הוטלו עונשים חמורים מאלו שבחר להציג.

16. נפנה אם כן לבחון את התקדים אותו גישה המאשימה, תקדים אותו יצרו כזכור נאשמים 1 ו-2 בעצמם בתיק הקודם בו הורשעו.

בת"פ (ראשל"צ) 1375-08-14 מדינת ישראל נ' בדיר ואח' (5.6.2016) הורשע על יסוד הודאתו נאשם 1 (אביהם של הנאשמים 1 ו-2 בתיק שלפנינו) בביצוע 36 עבירות של סיוע להעברת רכב באמצעות רכב אחר לצורך תיקונו בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, ואילו נאשם 2 (הוא נאשם 1 בתיק שלפנינו) הורשע בביצוען של 35 עבירות מסוג זה. באותו מקרה עתרה המאשימה לקביעת מתחם עונשי הנע בין 18 לבין 36 חודשי מאסר בפועל. בגזר הדין ציין בית המשפט שנכח חומרת מעשי הנאשמים, עתירת המאשימה לקביעת מתחם כאמור ולהטיל עונש מאסר בפועל משמעותי היא עתירה ראויה, אולם מצא לקבוע מתחם עונשי נמוך יותר נוכח "תקדימיות" המקרה. וכך קבע בית המשפט:

"דווקא משום כך [תקדימיות העתירה העונשית - ע.מ.], אני סבור שיש לנהוג מתנות מסוימת בגזר דין זה, תוך הבהרה חד-משמעית לציבור העבריינים בכוח כי העתירה לעונש חמור, כפי עתירת התביעה, אינה מופרכת ויש כי ענישה מחמירה זו תושת בעתיד, על פי תקדים זה."

בהינתן נסיבות המקרה, נקבע בסופו של יום לגבי נאשם 1 דכאן ואביו מתחם עונשי הנע בין "חודשי מאסר ספורים" ועד ל-18 חודשי מאסר, כאשר בנסיבות מקלות ניתן לרצות את עונש המאסר בתחתית המתחם בדרך של עבודות שירות. לגבי הנאשם השלישי, נאשם 2 דכאן, שהורשע אף הוא על יסוד הודאתו בשלוש עבירות "מוגמרות" ובשתי עבירות של "סיוע", נקבע מתחם עונשי הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד ל-9 חודשי מאסר.

להשלמת התמונה אזכיר את עניינו של נאשם 3, בעניינו הוצג במעמד הטיעונים לעונש הסדר טיעון "סגור", במסגרתו עתרו הצדדים במשותף להשית עליו עונש של מאסר על תנאי וקנס בסך ₪ 5,000. הנימוקים העיקריים להסדר הטיעון היו עברו הפלילי הנקי, העובדה שהיה שכיר בעסק הגרר והחל את עבודתו אצל נאשם 1 כשבוע ימים לפני שנתפס. נוסף על כך נמסר שעברו הפלילי של נאשם 3 נקי ומ-טל"ת/8 עלה שניתן בעניינו צו לפתיחת הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי. בנסיבות אלו מצאתי לאמץ את הסדר הטיעון. ואולם, נוכח הפער האדיר בין עניינו של נאשם 3 לעניינו של נאשם 1 אין ללמוד ממנו גזירה שווה לעניינו, בשים לב להבדל התהומי בתפקידיהם באירוע, למספר האירועים העברייניים, לעבירות הנוספות שנלוו למעשיו של נאשם 1 ויתר השיקולים לחומרה שצוינו לעיל. אין מעשיו של נאשם המבצע עבירה של גרירה באופן חד פעמי כהרי נאשם המבצע עבירות אלו באופן שיטתי, מתוכם ומתחכם, תוך הפעלת אנשים אחרים, כאשר אותו אדם הוא הנהנה העיקרי מפרות מעשיו.

17. ב"כ הנאשמים לא הפנה, כאמור, לפסיקה הנוגעת לעבירה המרכזית, והסתפק בהפניה למתחמי ענישה שנקבעו בגין עבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא ביטוח, אותן נבחן להלן.

מטעם המאשימה הוגשו פסקי הדין הבאים:

א. ברע"פ 1883/19 ביטון נ' מדינת ישראל (28.3.2019) נדון עניינו של נאשם שהורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה ללא רישיון, בזמן פסילה, ללא ביטוח וללא רישיון רכב. בבית המשפט המחוזי התקבל ערעור המדינה על קולת העונש, ועל הנאשם נגזר עונש של 8 חודשי מאסר, שלאחר הפעלת מאסר מותנה הצטברו לכדי 20 חודשי מאסר. לאחר הפעלת פסילה מותנית הוטלו על הנאשם 42 חודשי פסילה. בקשת רשות הערעור נדחתה.

ב. ברע"פ 8013/13 מסעוד נ' מדינת ישראל (18.12.2013) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה תקף (פקיעה של 13 שנה) וללא ביטוח. בבית המשפט לתעבורה נקבע מתחם ענישה של 7-20 חודשי מאסר ועל הנאשם נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. הנאשם חזר בו מהערעור שהגיש לבית המשפט המחוזי. בבית המשפט העליון אושרו הן מתחם הענישה שנקבע והן העונש הסופי, לגביו צוין שאינו חמור.

ג. ברע"פ 280/16 רדיע נ' מדינת ישראל (19.1.2016) נדון עניינו של נאשם שהורשע בשני כתבי אישום, בבית המשפט לתעבורה, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון וללא ביטוח. נקבע מתחם עונש הולם כולל לשני התיקים, הנע בין מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 20 חודשי מאסר ופסילת רישיון לתקופה שבין 4 ל-10 שנים, בצירוף ענישה מותנית. לנוכח עברו הפלילי המכביד של הנאשם, הוטלו עליו 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילת רישיון לתקופה של 7 שנים, פסילה על תנאי והתחייבות בסך 25,000 ₪. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה בהעדר התייצבות ומבלי שנדון לגופו. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה אף היא, על רקע התנהלות הנאשם בהליך.

ד. ברע"פ 321/14 סלאמה נגד מדינת ישראל (26.1.2014) הורשע הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. בית המשפט לתעבורה השית על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, הפעיל מאסר על תנאי בן 12 חודשים במצטבר, כך שהיה על הנאשם לרצות 42 חודשי מאסר בפועל. כן הושתו על הנאשם עונשי מאסר על תנאי, עונש פסילה בפועל ופסילה על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪. ערעור הנאשם על גזר הדין התקבל באופן חלקי כך שעונש המאסר בפועל קוצר ל-24 חודשים "אך ורק בשל העובדה כי התביעה (בטיעוניה) ביקשה (להטיל) 24 חודשי מאסר בפועל". בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור בקבעו כי העונש שהושת על הנאשם אמנם חמור, אולם אינו סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה בשים לב לעברו הפלילי המכביד ולעובדה כי רק לאחרונה שוחרר ממאסר בגין עבירה זרה.

ה. ברע"פ 5300/18 סלאמה נ' מדינת ישראל (12.7.2018) נדון עניינו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח. בבית המשפט המחוזי התקבל ערעור המדינה באופן בו הושתו על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל, הכוללים הפעלת מאסר מותנה לריצוי בחופף. בקשת רשות הערעור נדחתה, תוך קביעה כי החפיפה המלאה של המאסר המותנה, יש בה כדי לשחוק את מרכיב ההרתעה.

ו. ברע"פ 2865/17 כהן נ' מדינת ישראל (2.4.2017) אליו הפנתה המאשימה, נדון עניינו של נאשם, בעל הרשעות קודמות דומות, שהורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה וללא רישיון נהיגה תקף במשך למעלה מ-20 שנה. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל באופן בו השית עליו בית המשפט המחוזי עונש של 9 חודשי מאסר בפועל שכללו הפעלת 6 חודשי מאסר על תנאי באופן חופף ומצטבר, פסילה למשך 24 חודשים ומאסר מותנה. בקשת רשות הערעור נדחתה.

מטעם ב"כ הנאשמים הוגשו פסקי הדין הבאים:

א. תת"ע (עכו) 10424-01-21 מדינת ישראל נ' עראבה (31.10.2021) בגדרו הורשע הנאשם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. בנסיבות המקרה נקבע שמתחם הענישה ההולם "יכול לנוע ממאסר מותנה, בנסיבות מקלות, שכוללות נהיגה בפסילה בפעם הראשונה, ועבר תעבורתי שאינו מכביד, או סיכויי שיקום ברורים, ועד שנת מאסר, במקרה שמדובר בעבירה חוזרת ונשנית או עבר תעבורתי מכביד. רכיב הפסילה יכול לנוע בין 6 חודשים, ברף התחתון, ועד 5 שנים, ברף העליון, לצד רכיבי ענישה נוספים. בסופו של דבר בשל נסיבותיו האישיות ובעיקר גילו המבוגר ומצבו הרפואי הקשה, נמנע בית המשפט מלהטיל על הנאשם מאסר בפועל והשית עליו מאסר מותנה, פסילה בפועל למשך 28 חודשים, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות. אף אם אתעלם מהעובדה שמדובר בגזר דין שלא עבר את שבט ביקורתה של ערכאת ערעור כלשהי, הרי שכלל הנסיבות שצוינו בגזר הדין כנימוק להקל, הן בקביעת המתחם העונשי והן בעונשו של הנאשם, אינם מתקיימים בעניינו.

ב. בפ"ל (י-ם) 6170-04-18 מדינת ישראל נ' לוסקי (12.3.2019) הורשע הנאשם בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון וללא ביטוח. נקבע כי מתחם הענישה בעבירות של נהיגה ללא רישיון ונהיגה בזמן פסילה, נע בין "מאסר קצר בפועל ועד חודשי מאסר". בנסיבות המקרה מצא בית המשפט לחרוג מהמתחם שנקבע לאור גילו הצעיר של הנאשם (19) וכברת הדרך שעבר בשיקום. לפיכך הוארך מאסר מותנה בר הפעלה שעמד נגד הנאשם והוטל עליו לרצות צו של"צ בהיקף של 150 שעות, פסילה בפועל למשך 11 חודשים, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות. דומה שגם דוגמא זו רחוקה שנות אור מנסיבותיו של נאשם 1.

18. אכן, בשונה מההליך הקודם בו הורשע, ביצע נאשם 1 בפעם הזו פחות עבירות. מנגד נסיבות ביצוע העבירות בהליך הנוכחי חמורות יותר, בשים לב למעמדו של נאשם 1, שעתה הוא בעל העסק ולעובדה שהוא שהפעיל את הנאשמים האחרים; לתחכום שהיה כרוך בביצוע העבירות; לתכנון המוקדם; לעבירות התעבורה החמורות שנלוו לגרירת כלי הרכב, שדי היה בהם, כשלעצמם, כדי לקבוע מתחם עונשי גבוה. בהינתן האמור, מצאתי שמתחמי הענישה להם עתרה המאשימה, קרובים למתחמי הענישה אותם ראוי לקבוע במקרה זה. אשר על כן מצאתי לקבוע מתחם ענישה כולל לנאשם 1 הנע בין 24 לבין 42 חודשי מאסר, ומתחם פסילה בפועל הנע בין 2 ל-6 שנים.

מאחר שמעשיו של נאשם 2 נפרדים זה מזה, ובשים לב לחלקו בכל אחד מהאירועים, מצאתי לקבוע לעבירת הגרירה לשם תיקון מתחם עונשי הנע בין מאסר מותנה וקנס לבין 5 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות במקרים המתאימים גם בדרך של עבודות שירות וקנס. לעבירה של נהיגה בקלות ראש בנסיבות בה בוצעה, ובהינתן חלקו של נאשם 2 שלא נהג ברכב הגורר בעצמו, מצאתי לקבוע מתחם עונשי הנע בין חודש לבין 6 חודשי מאסר, אותם ניתן לרצות במקרים

המתאימים בדרך של עבודות שירות, וכן מתחם פסילה הנע בין שנה ל-3 שנים.

קביעת עונשם של הנאשמים בתוך המתחם

19. נאשם 1 כבן 33 וחצי, ולחובתו הרשעה קודמת אחת הכוללת 30 תיקים פליליים שנפתחו נגדו באותו תחום. נאשם 2 כבן 32 ואף לחובתו הרשעה אחת הכוללת 6 תיקים פליליים מאותו סוג. על נאשם 1 נגזרו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ומאסר מותנה בר הפעלה, ואילו על נאשם 2 נגזרו 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ומאסר מותנה, שלא הרתיעו אותם מלשוב ולבצע עבירות זהות פעם נוספת, הפעם ביתר תחכום ובשילוב של עבירות תעבורה חמורות. מגזר הדין הקודם עולה שההתחשבות בעונשם של הנאשמים 1 ו-2 נבעה הן מתקדימיות הענישה והן נוכח המלצת שירות המבחן להתחשב בהם. במקרה שלפנינו לא ביקשו הנאשמים להפנותם לשירות המבחן. שני הנאשמים לא קיבלו אחריות על מעשיהם עד הרגע האחרון.

20. נוסף על ההרשעות הפליליות, לחובת שני הנאשמים עבר תעבורתי מכביד ביותר.

לחובת נאשם 1 לא פחות מ-88 הרשעות תעבורה קודמות, במגוון רחב של עבירות, לרבות נהיגה במהירות מופרזת, התנהגות לא זהירה ברכב, נהיגה משמאל לקו הפרדה רצוף, סטייה מנתיב נסיעה תוך הפרעה לתנועה, גרירת רכב מנועי בניגוד לחוק, עצירת רכב במקום המיועד לנכה, נהיגה ללא חגורת בטיחות, נהיגה בקלות ראש, שימוש בטלפון שלא כדין בזמן נהיגה, ועוד. לאורך השנים שילם נאשם 1 עשרות רבות של קנסות, שלא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות תעבורה פעם אחר פעם. לחובת הנאשם אף מאסר מותנה חב הפעלה של 5 חודשים בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה, שאף הוא לא הרתיע אותו מלשוב ולנהוג בזמן פסילה.

לחובת נאשם 2 לא פחות מ-55 הרשעות תעבורה קודמות, במגוון רחב של עבירות, לרבות נהיגה במהירות מופרזת, שימוש בטלפון שלא כדין, נהיגה בזמן פסילה, זיוף זיהוי של רכב, נהיגה ללא חגורת בטיחות והסעת נוסע לא חגור, אי החזקת ההגה של רכב מנועי בשתי ידיים, אי ציות לתמרורים שונים, נהיגה ברכב לא תקין, חציית קו הפרדה רצוף, סטייה מנתיב תנועה תוך הפרעה לתנועה, ועוד. אף נאשם 2 שילם עשרות קנסות, כאשר לדברי הנאשם הוא מרצה בימים אלו עונש מאסר בעבודות שירות למשך 9 חודשים שנגזרו עליו באחד מתיקי התעבורה בהם הורשע.

21. ב"כ הנאשמים ביקש להפנות את נאשם 2 לממונה על עבודות השירות. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, מצאתי שאין מקום להיעתר לבקשה. הגם שהעונש שבכוונתי להטיל על נאשם 2 אינו עולה על התקופה המקסימלית אותה ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות, מצאתי שבנסיבות העניין עונש של מאסר בעבודות שירות אינו עולה בקנה אחד עם האמירה הערכית המתבקשת במקרה זה, הנותנת ביטוי לסלידת החברה ממעשיו [ראו והשוו: ע"פ 8352/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (16.1.2022)]. מעבר לגרירת הרכב בניגוד לחוק הגבלת השימוש, גרר הנאשם, יחד עם נאשם 1 את כלי רכב בצורה שסיכנה את משתמשי הדרך, זאת על אף עברו התעבורתי המשמעותי. כפי שנפסק לא אחת, "ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית, וקיומה מותנה בעמידה בציפיות הנלוות לביצוע עבודות שירות" [רע"פ 5959/20 באדוסי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (3.9.2020)]. במקרה שלפנינו הנאשם עבר את העבירות בשעה שתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה, לא קיבל אחריות על מעשיו, ביצע

עוד 10 עבירות תעבורה נוספות במהלך ניהול המשפט ודומה שלא שינה דרכיו. במצב דברים זה דומני שהנאשם אינו עומד בציפיות הנלוות למי שראוי להטיל עליו עונש של מאסר לריצוי בדרכן של עבודות שירות.

22. במאמר מוסגר אציין שבניגוד לעמדת ההגנה, אינני סבור שניתן ללמוד גזירה שווה לגבי העונש שיטל על נאשם 2 מעונש המאסר המותנה והקנס שהוטל על נאשם 3, כזכור, במסגרת הסדר טיעון "סגור". הטעם לכך הוא עברו הפלילי הנקי של נאשם 3, העובדה שהחל לעבוד בחברה של נאשם 1 ימים ספורים לפני שנתפס ומצבו הכלכלי הקשה שהוכח בראיות. נוסף על כך נאשם 3 הורשע בעבירת הגרירה "בלבד", בעוד שנאשם 2 הורשע בנוסף גם בעבירה של נהיגה בקלות ראש, כל זאת כאשר ברקע עברו התעבורתי המכביד ומאסר מותנה בר הפעלה.

חילוט כלי הרכב

23. בקצרה אתייחס לשתי טענות ב"כ הנאשמים כנגד עתירה המאשימה להורות על חילוט כלי הרכב של נאשם 1: האחת, החילוט המבוקש לצד קנס כספי מהווה "עיצום כספי כפול". השנייה, שחילוט כלי הרכב תפגע לא רק בנאשם 1 ובפרנסתו, אלא גם בפרנסתם של "עשרות אנשים המתפרנסים מעיסוקו". אשר לטענה הראשונה, כבר נפסק לא אחת שתכלית הקנס ותכלית החילוט הן שונות ונפרדות זו מזו. הן המשאיות והן כלי הרכב הפרטיים נתפסו בתפיסה זמנית מכח סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפסד"פ), הקובע כך:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

בבסיס העילות לתפיסת חפץ לפי סעיף 32 לפסד"פ עומדות שלוש תכליות עיקריות והן: "תכלית מניעתית לגבי חפץ העשוי לשמש לביצוע עבירה שטרם נעברה; תכלית ראייתית לגבי חפץ שעשוי לשמש כראייה בהליך משפטי; תכלית של חילוט, אם בחפץ נעשה שימוש לצורך עבירה או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה" [ע"פ 3390/19 אביטן נ' מדינת ישראל (פסקה 11)].

סעיף 39(א) לפסד"פ קובע:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם."

הנה כי כן, בניגוד לעמדת הנאשמים, המחוקק לא הכיר בחילוט חפץ שנתפס כ"עיצום כספי כפול", וקבע שניתן להורות על חילוט חפץ בו נעברה עבירה בנוסף לכל עונש המוטל על נאשם, ובכלל זה קנס כספי, ככל שיוכח שאותו חפץ שימש כאמצעי לביצועה.

אשר לטענה השנייה, די אם אציין שהטענה לא הוכחה, ולו בראשית ראיה, ומכאן שיש לדחותה. ואולם, גם

הייתה מוכחת הטענה מהבחינה העובדתית, הרי שאין לנאשם להלין אלא על עצמו בלבד, שכן היה עליו לחשוב על השלכות ביצוע העבירות על פרנסתו ועל פרנסתם של עובדיו טרם ביצוען. ניתן אף לומר שיש לראות בחומרה רבה את מעשי הנאשם שלא נרתע מלפגוע במקור פרנסתם של אחרים בעת שבחר לבצע עבירות עם רכבי הגרר ועם כלי הרכב הפרטיים השייכים לעסק [ראו והשוו: רע"פ 574/11 יוסף נ' מדינת ישראל (20.1.2011)].

חלופי הזמן

24. ב"כ הנאשמים הפנה בטיעונו לחלופי הזמן מיום ביצוע העבירות ועד היום כנימוק להקלה בעונש. אין בידי לקבל טענה זו, זאת מן הטעם שמרבית הזמן שחלף נבע עקב בחירת הנאשמים לנהל הליך הוכחות והתנהלותם במהלך המשפט, שהובילה לא אחת לדחיית הדיונים, לרבות מועדי הוכחות שבוטלו. עוד מצאתי לדחות את הטענה שלפיה יש בחלופי הזמן כדיל הצביע על הבנה והפנמה של הנאשמים למעשיהם. די אם אציין, שבכל הנוגע לנאשם 1 אין זו הפעם הראשונה בה הוא מורשע בעבירות מסוג זה, כאשר עונש מאסר מותנה לא מנע ממנו מלבצע פעם נוספת, הפעם בדרך מתחכמת שהקשתה על תפיסתו. מעבר לעובדה שהנאשמים לא לקחו אחריות על מעשיהם עד רגע זה ממש, הרי שהם הציגו עמדה קורבנית ואף טענו במהלך המשפט לרדיפה אישית נגדם על ידי חוקרי יחידת אתג"ר. על כל אלו יש להוסיף את עברם התעבורתי המכביד של הנאשמים, שהורשעו בעבר במגוון רחב של עבירות תעבורה, המעיד על כך שחלופי הזמן לא הקהה את מסוכנותם כאשר השניים נוהגים בכבישי הארץ. הדוגמא המובהקת היא מספר עבירות התעבורה בהן הורשע נאשם 1 לאחר מועד ביצוע העבירות בתיק הנוכחי, לא פחות מ- 37 עבירות, שחלקן הגדול בוצע במהלך ניהול המשפט הנוכחי.

25. אשר על כן, בהינתן מכלול השיקולים עליהם עמדתי לעיל, ובפרט עברם הפלילי הרלוונטי של הנאשמים ואי לקיחת האחריות מצדם, מן הראוי היה למקם את עונשם בשליש העליון של המתחמים העונשיים שנקבעו. לצד האמור, בהינתן שגם העונשים שיוטלו על הנאשמים הם תקדימיים, בשים לב לכך שגם בהליך הקודם לא הוטלו עליהם או על אביהם עונשי מאסר בסדרי גודל כאלו, מצאתי למקם את עונשם בחלק העליון של השליש המרכזי של המתחמים העונשיים.

26. בכל הנוגע לאופן הפעלת המאסרים המותנים, הרי שיש להיצמד להוראות החוק שלפיהן ככלל יופעל עונש מאסר מותנה במצטבר לעונש המאסר, זולת אם הונח בפני בית המשפט נימוק לסטייה מכלל זה [סעיף 58 לחוק העונשין]. במקרה שלפנינו עסקינן בנאשמים שלא נטלו אחריות על מעשיהם, אף לא בשלב הטיעונים לעונש, זאת על אף שכבר הורשעו בעבר בעבירות מסוג זה. מעבר לאמור, הובהר בגזר הדין הקודם שהעונש שהוטל על הנאשמים הוא עונש קל, שלא מן הנמנע שלא יוטל עליהם בהרשעה עתידית. למרות האמור, ככל שהדבר נוגע לנאשם 2, מצאתי לקבל באופן חלקי, וגם אם הדבר יעשה לפני משורת הדין, את טענת בא כוחו שלפיה עונש המאסר המותנה הוא ארוך והוא נבע מחומרת מעשיו בתיק הקודם. לפיכך מצאתי להורות על הפעלת המאסרים המותנים שהוטלו על נאשם 1 באופן מצטבר לעונש המאסר שיוטל עליו, ולהורות על חפיפה חלקית של עונש המאסר המותנה עם עונש המאסר שיוטל על נאשם 2.

27. מאחר שעסקינן בעבירות שבוצעו על רקע כלכלי, יש מקום להשית על שני הנאשמים קנסות הולמים, זאת לצד עונשי המאסר שייגזרו עליהם. במניין שיקוליי נתתי משקל קטן לטענות בדבר מצבם הכלכלי של הנאשמים, זאת מן

הטעם שבניגוד לנאשם 3, טענותיהם לא גובו בראיות. מנגד נתתי משקל נכבד לעונשי המאסר שייגזרו על הנאשמים, כמו גם לחילוט כלי הרכב של נאשם 1, שאלמלא אלו היה מקום להטיל עליהם קנס גבוה יותר.

28. בכל הנוגע לרכיב פסילת רישיון הנהיגה, עמדתי היא שיש להטיל על נאשם 1 עונש של פסילה לתקופה משמעותית ביותר, זאת בשים לב לעבירות התעבורה אותן ביצע באירועים השונים בתיק זה, לזלזול המתמשך שלו בחוקי התעבורה השונים לאורך שנים ארוכות. בקביעת תקופה זו נתתי דעתי לעובדה שהנאשם עתיד להתחיל ולרצות בימים הקרובים תקופת מאסר ארוכה. אורך הפסילה של נאשם 2 ייגזר בהתאמה ויושפע ממעשיו ומעברו התעבורתי המכביד, הכולל מספר הרשעות בעבירה של נהיגה בפסילה.

סוף דבר

29. אשר על כן, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1:

א. מאסר למשך 32 חודשים.

אני מורה על הפעלת מאסר מותנה של 7 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת ת"פ (ראשל"צ) 1375-08-14.

אני מורה על הפעלת מאסר מותנה של 5 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת פ"ל (פ"ת) 4967-10-14.

המאסר ושני המאסרים המותנים ירוצו במצטבר זה לזה כך שסך הכול ירצה הנאשם עונש מאסר כולל של 44 חודשים.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל במתקן כליאה "הדרים", או בכל מקום עליו יורה שב"ס, ביום 18.5.2022, עד השעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. מובהרת לנאשם האפשרות לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787336, 08-9787377; פקס 08-9193314; דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il.

ב. מאסר למשך 8 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה נהיגה בזמן פסילה, או נהיגה בקלות ראש, או עבירה על חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998.

ג. מאסר למשך 5 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירות נגד שוטרים.

ד. קנס בסך 10,000 ₪ או 2 חודשי מאסר תמורתו, שישולם עד ליום 10.8.2022.

הקנס יועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, וניתן יהיה לשלמו בתוך 3 ימים מיום מתן גזר הדין באחת הדרכים המפורטות באתר המרכז.

ה. אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 5 שנים.

מורה על הפעלת עונש פסילה על תנאי של 5 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת פ"ל (פ"ת) 4967-10-14.

סך הכול יפסל הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 5 שנים ו-5 חודשים, שיימנו מיום שחרורו ממאסר.

הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 11.5.2022 שעה 12:00, כאשר הובהר לו שהפסילה תחושב החל ממועד ההפקדה בפועל. עוד הובהר לנאשם שגם אם לא יפקיד את רישיונו, נחשב הוא כפסול מלנהוג וכי הפסילה תחושב ממועד ההפקדה בלבד. ככל שלנאשם אין רישיון נהיגה בתוקף, יפנה למזכירות בית המשפט.

ו. 10 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה נהיגה בזמן פסילה, או נהיגה בקלות ראש, או על עבירה על חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998.

נאשם 2:

א. מאסר למשך 4 חודשים.

אני מורה על הפעלת מאסר מותנה של 7 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת ת"פ (ראשל"צ) 1375-08-14.

שני המאסרים ירצו בחופף ובמצטבר זה לזה כך שסך הכול ירצה הנאשם עונש מאסר בפועל כולל של 9 חודשים.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל במתקן כליאה "הדרים", או בכל מקום עליו יורה שב"ס, ביום 18.5.2022, עד השעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. מובהרת לנאשם האפשרות לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336; פקס 08-9193314; דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il.

ב. מאסר למשך 4 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה נהיגה בקלות ראש, או עבירה על חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998.

ג. קנס בסך 3,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו, שישולם עד ליום 10.8.2022.

הקנס יועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, וניתן יהיה לשלמו בתוך 3 ימים מיום מתן גזר הדין באחת הדרכים המפורטות באתר המרכז.

ד. אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 2 שנים שיימנו מיום שחרורו ממאסר.

הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 11.5.2022 שעה 12:00, כאשר הובהר לו שהפסילה תחושב החל ממועד ההפקדה בפועל. עוד הובהר לנאשם שגם אם לא יפקיד את רישיונו, נחשב הוא כפסול מלנהוג וכי הפסילה תחושב ממועד ההפקדה בלבד. ככל שלנאשם אין רישיון נהיגה בתוקף, יפנה למזכירות בית המשפט.

ה. 5 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה נהיגה בזמן פסילה, או נהיגה בקלות ראש, או על עבירה על חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998.

30. מורה על חילוט ארבעת כלי הרכב המפורטים בכתב האישום: ל"ר 543-45-201; ל"ר 546-08-201; ל"ר 21-331-80; ל"ר 90-230-58.

31. ניתן צו כללי למוצגים.

32. כסף שהופקד במסגרת תיק זה יוחזר לידי הנאשמים, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת. הכסף יוחזר לידי נאשם 1 רק לאחר שיחל לרצות את עונשו ועד אז ישמש כערובה לריצוי העונש.

ניתן היום, ז' אייר תשפ"ב, 08 מאי 2022, בנוכחות הצדדים.